

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII KADENCJA

Warszawa, dnia 2 kwietnia 2009 r.

Druk nr 499 P

POPRAWIONE SPRAWOZDANIE

KOMISJI USTAWODAWCZEJ

(wraz z zestawieniem wszystkich wniosków)

o projekcie uchwały w sprawie uczczenia pamięci Polaków ratujących Żydów w czasie II wojny światowej

Marszałek Senatu w dniu 2 kwietnia 2009 r. skierował do Komisji Ustawodawczej projekt uchwały w sprawie uczczenia pamięci Polaków ratujących Żydów w czasie II wojny światowej w celu przygotowania – na podstawie art. 84b ust. 4 Regulaminu Senatu – poprawionego sprawozdania.

W trakcie ponownego rozpatrywania projektu uchwały zostały zgłoszone nowe wnioski (pkt II ppkt 1 i 2 zestawienia wniosków).

Komisja na posiedzeniu w dniu 2 kwietnia 2009 r. ponownie rozpatrzyła projekt uchwały oraz zgłoszone do niego wnioski i wnosi o wprowadzenie poprawki do projektu uchwały zawartego w druku nr 499 (pkt II ppkt 2 zestawienia wniosków).

Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
(-) Piotr Zientarski

ZESTAWIENIE WNIOSKÓW

do projektu uchwały w sprawie uczczenia pamięci Polaków ratujących Żydów w czasie II wojny światowej

- I. Wniosek o przyjęcie projektu uchwały bez poprawek. Wniosek KU
- II. Wnioski o wprowadzenie poprawek do projektu uchwały:
- 1) tytuł uchwały otrzymuje brzmienie:
"w sprawie uczczenia pamięci Polaków ratujących rodaków pochodzenia żydowskiego w czasie II wojny światowej";
Poprawka senatora P.Ł.J. Andrzejewskiego
- 2) treść uchwały otrzymuje brzmienie:
"Senat Rzeczypospolitej Polskiej, przypominając przypadającą w tym roku sześćdziesiątą piątą rocznicę śmierci Józefa i Wiktorii Ulmów z Markowej na Podkarpaciu, którzy za ukrywanie ośmiu obywateli polskich narodowości żydowskiej z rodzin Szallów i Goldmanów zginęli wraz z nimi i siedmiorgiem dzieci, w tym jednym nienarodzonym, w dniu 24 marca 1944 roku z rąk niemieckiej żandarmerii, pragnie uczcić wszystkich Polaków ratujących Żydów w czasie II wojny światowej.
Poprawka senatora P. Zientarskiego poparta przez komisję
- Poświęcenie rodziny Ulmów, którzy – jak napisano na pomniku w Markowej – *"ratując życie innych złożyli w ofierze własne"*, winno być zaliczone do tego nurtu w tradycji narodu polskiego, który zasługuje na naszą pamięć i szczególną wdzięczność.
- W Polsce uratowano ok. 60 tysięcy bliźnich, którzy byli naszymi rodakami, chociaż różnili się od nas wiarą, językiem, obyczajami czy szczególnym przywiązaniem do tradycji przodków. *"Żaden naród – jak powiedział Arnold Mostowicz – nie złożył na ołtarzu pomocy Żydom takiej hekatombi ofiar jak Polacy, bowiem w wielu krajach okupowanych pomoc ta nie niosła ze sobą takiego ryzyka."*

Ratujący, a było ich kilkaset tysięcy, wywodzili się z różnych środowisk społecznych, ich świadomość kształtowały odmienne, niekiedy skrajnie przeciwstawne, poglądy polityczne, kierowali się różnymi motywami ratowania. Ich poświęcenie nierzadko narażało ich na śmiertelne niebezpieczeństwo wynikające z niegodziwych postaw i działań tych nielicznych, którzy utracili zdolność honorową.

Wielu oddanych sprawie ratowania bliźnich z Narodu Żydowskiego nie chciało w swojej skromności zaszczytów, pochwał czy ludzkiej lub oficjalnej wdzięczności: "(...) pragnę – mówiła Irena Sendlerowa – *jak najmocniej podkreślić, że nie my ratujący jesteśmy jakimiś bohaterami – te słowa nawet bardzo mnie drażnią. Odwrotnie – ciągle mam wyrzuty sumienia, że tak mało zrobiłam*".

Wielu z nich – tak jak Ulmowie z Markowej – uczyniło "wystarczająco dużo". Wykazali, że człowieczeństwo jest ważniejsze niż życie. "*Cześć oddawana (...) – mówił Jan Paweł II w Yad Vashem – sprawiedliwym Wśród Narodów za bohaterskie działania w obronie Żydów, czasami aż do oddania własnego życia, jest uznaniem, iż nawet w najciemniejszej godzinie nie gaśnie wszelkie światło.*" Winni Oni znaleźć miejsce nie tylko w naszej polskiej zbiorowej świadomości i pamięci.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej zwraca się do społeczeństwa i instytucji państwa polskiego o uznanie czynów rodziny Ulmów, Ireny Gut, Ireny Sendler, Henryka Sławika i wielu innych Sprawiedliwych za zasługujące na szczególną pamięć i miejsce w świadomości Polaków.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

T ł o c z o n o z p o l e c e n i a M a r s z a ł k a S e n a t u
